

REGULATIV FOR

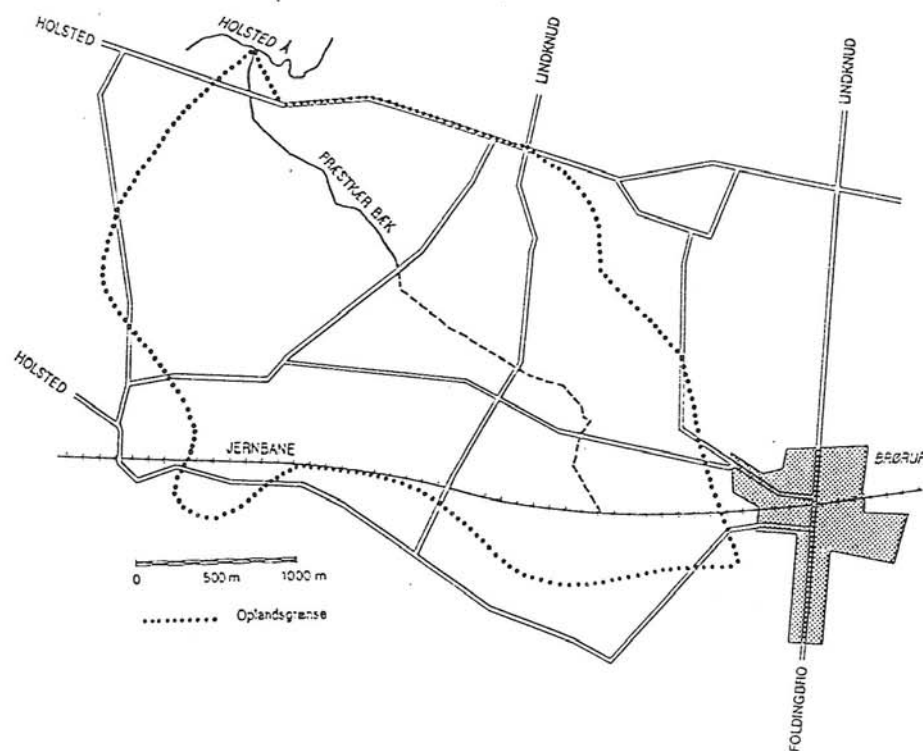
Præstkær bæk

Hovedopland 35.00 omfattende
Sneum å-systemet.

Afstrømningsområde 35.25

Kvl. nr. 35.25.01 Præstkær bæk

BRØRUP KOMMUNE

Grundmateriale: Geodætisk institut (A86) Copyright.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	side
0 Bilagsfortegnelse	3
1 Grundlaget for regulativet	4
2 Betegnelse af vandlobet	6
2.1 Stationering	6
3 Vandlobets skikkelse, dimensioner m.v	8
3.1 Afmærkning	8
3.2 Vandføringsevne	9
4 Bygværker	10
4.1 Broer og overkorsler	10
4.2 Rørlagte strækninger	11
4.3 Placering af dræn- o.a. rorudløb	13
5 Administrative bestemmelser	14
6 Bestemmelser om sejlads	15
7 Bredejerforhold	16
8 Vedligeholdelse	20
9 Tilsyn	24
10 Revision	25
11 Regulativets ikrafttræden	26

0. BILAGSFORTEGNELSE

- Bilag nr. 1: Planredegørelse
- Bilag nr. 2: Teknisk redegørelse
- Bilag nr. 3: Længdeprofiler
- Bilag nr. 4: Tværprofiler
- Bilag nr. 5: Plankort

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

Vandløbet er optaget som kommunevandløb i Brørup kommune, der i h.t. vandløbslovens § 7, stk. 2, er vandløbsmyndighed.

I forbindelse med regulativrevisionen har vandløbsmyndigheden af administrative grunde ønsket at ændre vandløbsnummereringen, således at afstrømningsoplandsnummeret indgår i vandløbsnummeret.

Betegnelsen af vandløbet bliver således:

Kvl. nr. 35.25.01 (tidl. kvl. nr. 5) Præstkær bæk.

Nummerændringen er gennemført i hele regulativet.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af:

- Landvæsennævnskendelse af 10.09.1959 vedrørende udledning af spildevand fra Kirkehuset ved Brørup kirke til Præstkær bæk.
- Landvæsennævnskendelse af 04.08.1961 vedrørende afvanding af Damgårdvej.
- Forslag til regulativ for Præstkær bæk dateret 18.10.1951.
- Ribe amts forslag til recipientkvalitetsplan af oktober 1986.
- Planredegørelse.

- De ved opmåling af vandløbene konstaterede forhold, foråret 1985.

Nærværende regulativ erstatter tidligere regulativer.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Nærværende regulativ omfatter hele strækningen af følgende vandløb:

Præstkær bæk begynder som offentligt vandløb ved jernbanen i skellet mellem matr. nr. 15c og 15f Nørbølling by, Folding og forløber i nordvestlig retning til udløbet i Holsted å i det vestlige hjørne af matr. nr. 1ak Præstkær Præstegård, Brørup.

Vandløbets længde er 3946 m, hvoraf de øverste 2100 m er rørlagt.

Vandløbet indgår i afstrømningsområde 35.00 omfattende Sneum å-systemet.

Vandløbet er stationeret fra st. 000 i udspring og nedstrøms til udløbet.

2.1 Stationering

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i m.

Vandløbet har følgende stationering og UTM-koordinater:

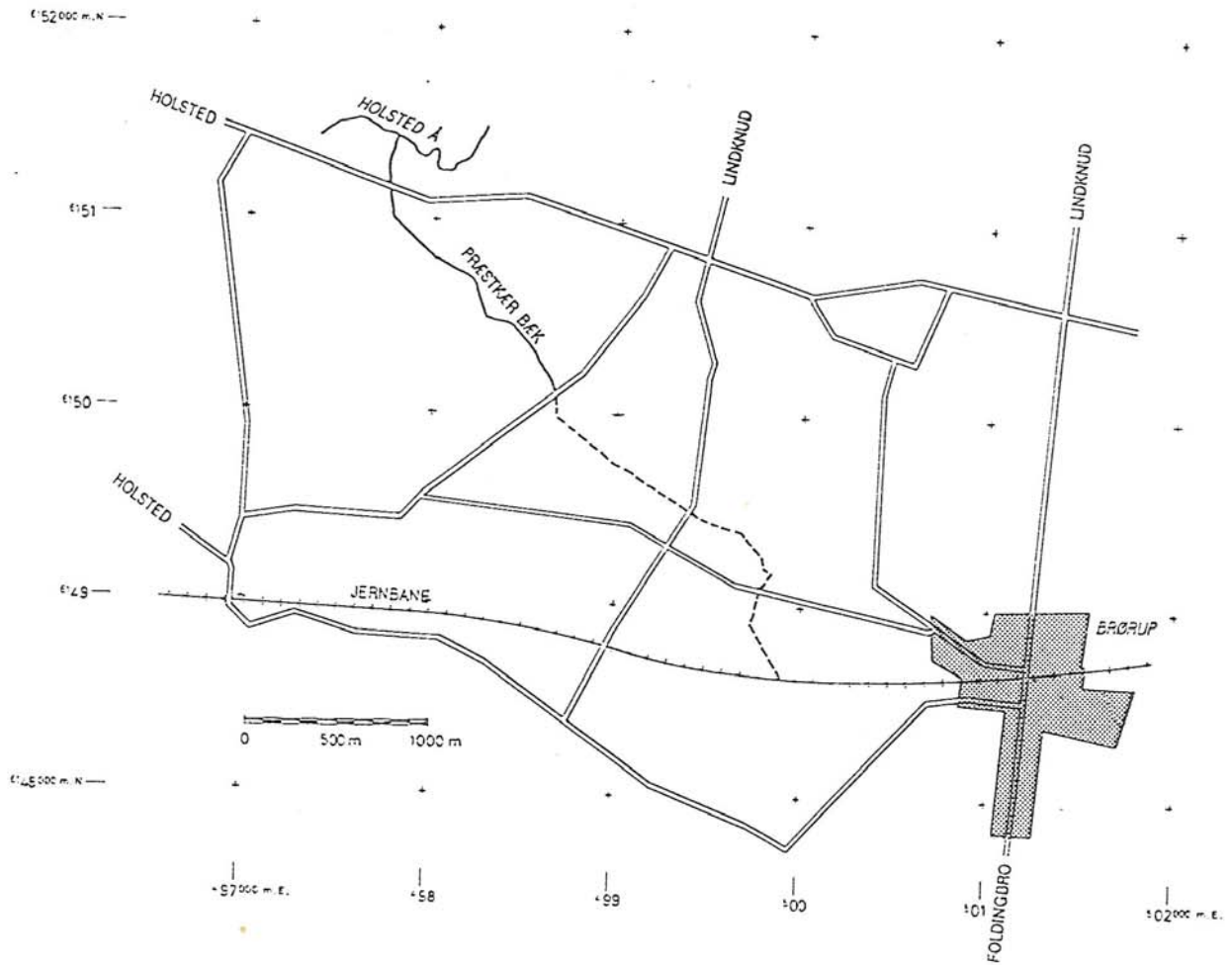
Præstkær bæk

Begyndelsespunkt: St. 000 UTM - E 499.88, N 6148.62

Slutpunkt: St. 3946 UTM - E 497.76, N 6151.33

Med hensyn til vandløbets beliggenhed henvises til oversigtskortet på side 7, hvoraf vandløbets UTM-koordinater fremgår.

UTM kort.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE, DIMENSIONER OG/ELLER VANDFØRINGSEVNE

3.1. Afmærkning

I vandløbet er som afmærkning anbragt 5 skalapæle, som er placeret i vandløbets venstre side.

Skalapælernes stationering og 0-punkt koter fremgår af nedenstående skema.

Skalapælernes placering er endvidere vist på plankortet.

Skalapæl (nr.)	Stationering (m)	Kote DNN (m)	Opland km ²
<u>Præstkær bæk:</u>			
1	2106	38,44	4,7
2	2540	35,29	5,2
3	2890	33,74	6,0
4	3134	32,58	6,2
5	3838	28,40	7,4

De anførte koter er tilknyttet Dansk Normal Nul ved følgende GI-fikspunkter:

GI: 128-01-9066 Bolt: Landevejen Esbjerg - Kolding syd-siden ved 36,0 km sten.
Punkt i sydlige frontmur ved unføring for bæk, kote 31,83 m.

GI: 128-01-9001 Plade: NV siden af vejen Brørup Kirke - Føvling 1,5 km syd for kirken ved vejunderføring ved jernbanen, kote 48,41 m.

3.2. Vandføringsevne

Byrådet har besluttet, at Præstkær bæk skal vedligeholdes med henblik på at sikre en fastlagt vandføringsevne i perioden 1. december til 30. april.

For Præstkær bæk er det konstateret, at vandføringsevnen og faldforholdene er så gode, at en terminsbestemt vedligeholdelse ikke er nødvendig. For vandløbet fastlægges derfor ingen kravkurver.

I perioden 15. maj til 1. september har byrådet besluttet, at grødeskæring skal udføres i vandløbets strømrønde.

De nærmere bestemmelser vedr. oprensningens og grødeskæringens udførelse er angivet i regulativets afsnit 8.

4. BYGVÆRKER

4.1. Broer og overkørsler

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler:

Beliggen- genhed (statio- nering) m	Beskrivel- se (koter for rør- bund i udløb) m	Dimensio- ner for vandslug, rørdiame- ter m	Ejerforhold/ administre- res af	Bemærkninger
<u>Kvl. nr. 35.25.01 Præstkær bæk:</u>				
3119-3134	31,98	ø 0,70	Privat	Markvej
3583-3595	29,72	1,28x2,00	Privat	Markvej
3603-3622	29,64	1,90x3,00	Ribe amt	Hovedlandevej 301, Kolding- vej
3760-3774	28,66	1,27x2,00	Privat	Markvej

4.2 Rørlagte strækninger.

Følgende strækninger i Præstkær bæk er rørlagt.

Station	Afstand	Kote rørbund	Fald	Rordi- mension (m)	Bemærkn.
m	m	m	o/oo		
0		50,03		*	
	17		34,7		
17		49,44/49,47	*	0,20	
	100		18,6		
117		47,61/47,56	*	*	
	65		2,0		
182		47,43/47,42	*		
	272		1,5	0,30	
454		47,00/46,99	*		
	12		- 0,8		Tirslundvej
466		47,00/46,98	*	*	
	99		1,7		
565		46,81/46,78	*	0,40	
	108		4,4		
673		46,30/46,30	*	*	
	198		3,9		
871		45,52/45,52	*		
	194		5,7		
1065		44,42/44,42	*		
	66		4,7	0,35	
1131		44,11/44,11	*		
	15		14,0		Damgårdsvej
1146		43,90/43,93	*		
	232		11,0		
1378		41,38/41,39	*	*	
	112		5,2	0,45	
1490		40,81/40,81	*		
	74		3,4		
1564		40,56/40,40	*	*	

Station	Afstand	Kote rørbund	Fald	Rørdi- mension (m)	Bemærkn.
m	m	m	o/oo		
1564		40,56/40,40	*	*	
	37		4,3		
1601		40,24/40,24	*		
	118		3,9		
1719		39,78/39,78	*		
	60		0,2		
1779		39,77/39,77	*		
	120		4,0	0,45	
1899		39,29/39,31	*		
	76		2,8		
1975		39,10/39,12	*		
	110		4,7		
2085		38,60/38,63	*		
	15		7,3		
2100		38,52	*	*	Gl. Kirkevej

2894		33,62	*	*	
	50		1,2		
2944		33,56/33,58	*		
	30		5,0	0,70	
2974		33,41/33,33	*		
	104		4,8		
3078		32,91	*	*	

3164		32,22	*	*	
	29		21,0	0,80	
3193		31,61	*	*	

4.3 Placering af dræn- og spildevandsudløb.

Synlige udløb på opmålingstidspunktet.

Beliggenhed (station) m	Vandløbs- side	Rørdimen- sion cm	Bundkote m	Bemærkninger
<u>Præstkær bæk:</u>				
2360	højre	10	37,24	
2462	venstre	8	35,95	
2552	højre	10	35,50	
2582	venstre	13	35,86	
2708	højre	10	34,70	
2781	højre	10	34,35	
2820	venstre	10	34,14	
2823	højre	15	34,05	
2840	venstre	8	33,96	
3387	venstre	10	31,31	
3462	venstre	15	30,95	
3525	venstre	15	30,45	
3525	højre	15	30,47	
3525	venstre	20	30,77	
3526	venstre	18	30,43	
3599	venstre	15	30,84	
3705	venstre	8	29,03	
3822	højre	8	28,48	
3834	højre	13	28,41	

5. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbet administreres af Brørup kommune.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.
2. Vandløbets vedligeholdelse - men ikke hel eller delvis fornyelse af rørlagte strækninger - påhviler Brørup kommune. I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af vandløbsmyndigheden som regulerings sag.

3. Bygværker, såsom styrt, stryg og skråningssikringer m.v., der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere.

Ejerne eller brugerne har pligt til at optage og bortskaffe slam og grøde m.v., der samler sig ved bygværker, jfr. vandløbslovens § 27, stk. 4.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan fjernes eller istandsættes på vandløbsmyndighedens foranstaltning og på ejerens bekostning, jfr. vandløbslovens kap. 11.

4. Beplantningen langs vandløbet bør bevares a.h.t. dens grødebegrænsende virkning.
Fældning og beskæring af beplantningen foretages således, at beplantningens skyggegivende virkning bevares.
Jfr. vandløbslovens § 34.

6. BESTEMMELSER OM SEJLADS

1. Enhver form for sejlads på vandløbet er ikke tilladt.

7. BREDEJERFORHOLD

1. På 1,00 m brede banketter langs vandløbets øverste kant må der ikke uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden dyrkes, anbringes hegn eller foretages andet, der kan hindre eller vanskeliggøre vedligeholdelsesarbejdet og tilsynets færdsel.
2. De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er uden erstatning pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 m bredt.

Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes nærmere øverste vandløbskant end 8 m, og for rørlagte strækninger ikke nærmere end 2 m fra ledningens midte.

3. De til vandløbet grænsende arealer må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse benyttes til løsdrift, med mindre der opsættes og vedligeholdes et forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Sådanne hegn er ejerne pligtige til at fjerne inden 2 uger efter tilsynets meddelelse, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
4. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden i vandløbet forandres, eller at vandets frie løb hindres.

Regulering, herunder rørlægning af vandløbet, etablering og reetablering af broer og overkørsler, må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse.

I det hele taget må ingen uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved dette kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven.

5. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der foranlediger aflejringer i vandløbet eller forurener dennes vand, jfr. miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.

Ved rensning og spuling af dræn må spulevandet ikke udledes i vandløbet. Spulevandet skal opsamles og kan evt. udsprede på den tilstødende landbrugsjord.

6. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder, der da skal udgraves uden for vandløbsprofilet og indhegnes således, at kreaturer ikke kan træde ud i vandløbet. Vandingsstedet udformes således, at udtredning af jord i strømløbet ikke finder sted. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jfr. vandforsyningslovens bestemmelser.

7. Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal så vidt muligt forsynes med en overkørsel med 5 m ovenbredde ved udløbet til brug for transport af materiel, der anvendes ved vandløbets vedligeholdelse.

8. Den ved vandløbet værende afmærkning med vandstandsskalaer må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bekoste retableringen.

9. Beskadiges vandløb, faskiner, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet, eller foretages der foranstaltninger i strid med vandløbsloven eller bestemmelserne i dette regulativ, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.
Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 54.
Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 55.

10. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger.
Medfører den ændrede vedligeholdelsespraksis aflejringer i vandløbet ud for eksisterende udløb, vil sådanne aflejringer efter anmodning blive fjernet ved Brørup kommunes foranstaltning.

Fremtidige dræntilløb vil blive friholdt ved kommunens foranstaltning ned til nedenstående koter. Niveauet mellem de angivne stationer følger rette linier.

Præstkær bæk

Station m	Dybeste drænkote m
2100	38,67
2210	38,20
2500	35,70
2695	34,55
2894	33,77
3078	33,06
3119	32,81
3134	32,63
3164	32,37
3193	31,76
3620	29,78
3780	28,75
3946	27,60

Udførelse af andre rørledninger og lægning af kabler, rørledninger o.l. under vandløbet må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra Brørup kommune.

11. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. vandløbslovens § 85.

8. VEDLIGEHOJDELSE

Vandløbet foranstaltet vedligeholdet af Brørup kommune.

Vandløbsmyndigheden afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.

Præstkær bæk er i henhold til Ribe amtsråds forslag til recipientkvalitetsplan af oktober målsat som følger:

Fra st. 2100 og til udløbet i Holsted å, som B₁-vandløb (Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk).

Målsætningen er ikke opfyldt i den øvre del, hvor vandkvaliteten er utilfredsstillende.

Den dårlige vandkvalitet tilskrives udledning fra spredt bebyggelse.

Rørledningen er ikke målsat.

Vandløbsmyndigheden har - med udgangspunkt i nærværende regulativs vedlagte planredegørelse (bilag 1) - besluttet, at vedligeholdelsen af vandløbet skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav, målsætningen stiller hertil. Vandløbsmyndigheden har i konsekvens heraf besluttet følgende vedligeholdelsesprincipper:

8.1. Oprensning:

Præstkær bæk st. 2100 - 3946:

Strækningen gennemgås een gang om året for fjernelse af eventuelle spærringer som f. eks. afbrakkede grene, væltede træer og udskredne brinker, som skønnes at være til gene for vandets frie løb.

Lokale sandaflejringer kan opgraves efter vandløbsmyndighedens skøn, men en gennemgående bundskovling foretages ikke p.g.a. vandløbets gode faldforhold.

8.2.

Grødeskæring:

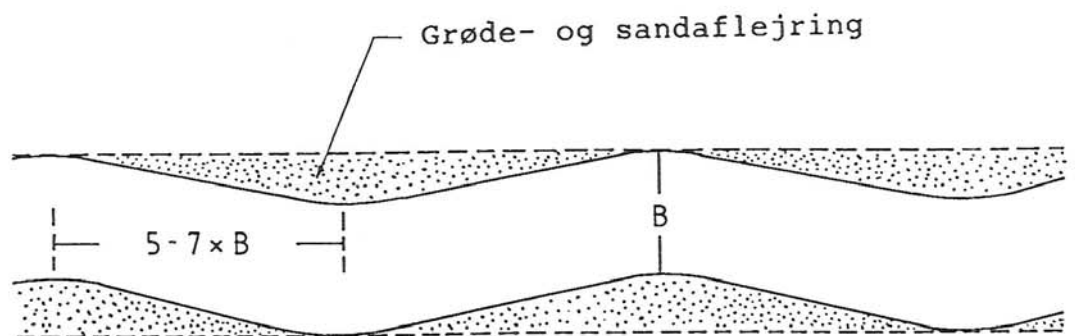
Grødeskæring foretages i perioden 15. maj til 1. september og iværksættes på hel- eller delstrækninger, såfremt strømrenden tilgror mere end tilladt i omstående skema.

Grødeskæring iværksættes som følge af vandløbsmyndighedens almindelige tilsyn med vandløbet eller efter henvendelse fra de berørte lodsejere.

Grødeskæring skal udføres, så grøden fjernes i vandløbets naturlige strømrende, der normalt kan genfindes som den dybe del af vandløbets tværprofil, der slynger sig fra side til side ned gennem vandløbet. Den grøde, der vokser uden for strømrenden, sædvanligvis de samme steder, hvor vandløbet aflejer banker, efterlades.

Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund. Arbejdet skal udføres manuelt, enten som håndarbejde med le eller med motoriserede håndredskaber.

Figur visende princippet for strømrendens forløb:

Hvor B er den fastsatte bundbredde.

Stromrenden skæres som angivet i nedenstående skema:

Præstkær bæk:

Fra station	Til station	Stromrendebredde (cm)	
		min.	max.
2100	2680	0,30	0,50
2680	3138	0,40	0,60
3138	3946	0,60	1,00

8.3. Bredvegetation:

Bredvegetationen skæres normalt ikke.

Hvor vandlobsmyndigheden finder skæring påkrævet a.h.t. de afvandingsmæssige konsekvenser, må skæringen først udføres efter den 15. september og bør kun omfatte områder med urtevegetation, der står med stive stængler hele vinteren som f.eks.:

Tagrør (*Phragmites australis*),
Dunhammer (*Typha* sp.) og
Pindsvineknop (*Sparganium* sp)

Vedplanter samt nedhængende grene i vandlobsprofilen skal fjernes, med mindre de bør bevares p.g.a. deres grodebegrænsende effekt.

8.4. Rorlagte strækninger:

Vedligeholdelse af rorlagte vandlobsstrækninger udføres normalt kun, når vandlobsmyndigheden finder det påkrævet.

8.5. Generelt.

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges fordelt på begge sider af vandløbet. Den afskårne grode skal optages fra vandløbet efterhånden som den afskæres.

På strækninger, hvor det ikke er muligt at opsamle grøden, kan grøden drive frit med strømmen og opsamles på hensigtsmæssige steder. Oplægges grøden i en stak, således at ensilering kan ske, skal vandløbsmyndigheden fjerne eller sprede grøden inden 2 døgn. Afskåret grøde og kantvegetation samt fyld fra oprensninger oplægges ovenfor overste vandløbskant inden for en afstand af 5 m fra denne kant.

Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis i perioden februar-april eller september-oktober. Den fra oprensningen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne eller sprede fylden, kan vandløbsmyndigheden med 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til vandløbsmyndigheden.

9. TILSYN.

1. Tilsynet med vandløbet udføres af Brørup kommune.
2. Brørup kommune afholder på begæring offentlig syn over vandløbet eller delstrækninger heraf i oktober måned.
3. Bredejere, organisationer eller andre med interesse i vandløbet, der begærer et sådant syn kan træffe nærmere aftale med Brørup kommune inden 1. oktober.

10. REVISION

Dette regulativ skal senest optages til revision i 1999.

11. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

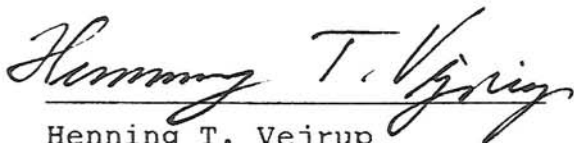
Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag inden den 03.05.1989.

Ved indsigelsesfristens udløb var der indkommet én indsigelse/bemærkning til regulativets indhold og udformning. Endvidere er der den 08.05.1989 modtaget indsigelse/bemærkning fra Danmarks Sportsfiskerforbund. Byrådets behandling heraf er omtalt i vedlagte udskrift af Teknisk udvalgs beslutningsprotokol.

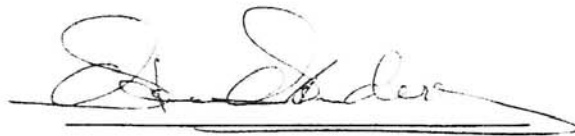
Regulativet er herefter endelig vedtaget af byrådets Tekniske udvalg for Brørup kommune den 05.06.1989.

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets endelige vedtagelse.

Brørup, den 05.06.1989.

Henning T. Vejrup
Formand for Teknisk udvalg

S. Søndergaard
kommuneingeniør

PLANREDEGØRELSE

Bilag 1 til regulativ for
Præstkær bæk

Hovedopland 35.00 omfattende
Sneum å-systemet

Afstrømningsområde 3525

Kvl.nr. 35.25.01 Præstkær bæk

BRØRUP KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Vandløbets beliggenhed	4
3.	Oplandet	5
4.	Det planmæssige grundlag for regulativet	6
	4.1 Recipientkvalitetsplanen	6
	4.1.1 Målsætning	6
	4.1.2 Okker	6
	4.1.3 Spildevand	6
	4.2 Øvrige regionale sektorplaner	6
	4.2.1 Fredningsplan	6
	4.2.2 Jordbrugsplan	7
	4.2.3 Vandindvindingsplan	7
5.	Vandløbets dimensioner og vandføringsevne	8
	5.1 Datagrundlag	8
	5.2 Fastlæggelse af krav til vandløbets vandføringsevne og/eller skikkelse	8
6.	Konsekvenser af vandløbets fremtidige vedlige- holdelse i relation til vandføringsevnen og de miljømæssige krav til vandløbets fysiske til- stand	10
	6.1 Sommervandføringsevnen	10
7.	Kendelser, overenskomster o.l.	11

1. INDLEDNING

Den nye vandløbslov - lov nr. 302 af 9. juni 1982 om vandløb - indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne i større grad end hidtil skal ske under hensyn til de miljømæssige interesser til vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1, hvor det er anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvalitet, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, fiskeri, jagt, sejlads etc. - og gerne således, at alle interesser i størst muligt omfang tilgodeses.

Grundlaget for denne afvejning, og hermed for ændringerne i regulativet, er blandt andet indeholdt i Regionplan 1985-96 for Ribe Amtskommune.

Regionplanen er amtskommunens overordnede plan, som angiver retningslinier for udviklingen i amtet. De enkelte områder med betydning for vandløbene er uddybet i følgende sektorplanlægning:

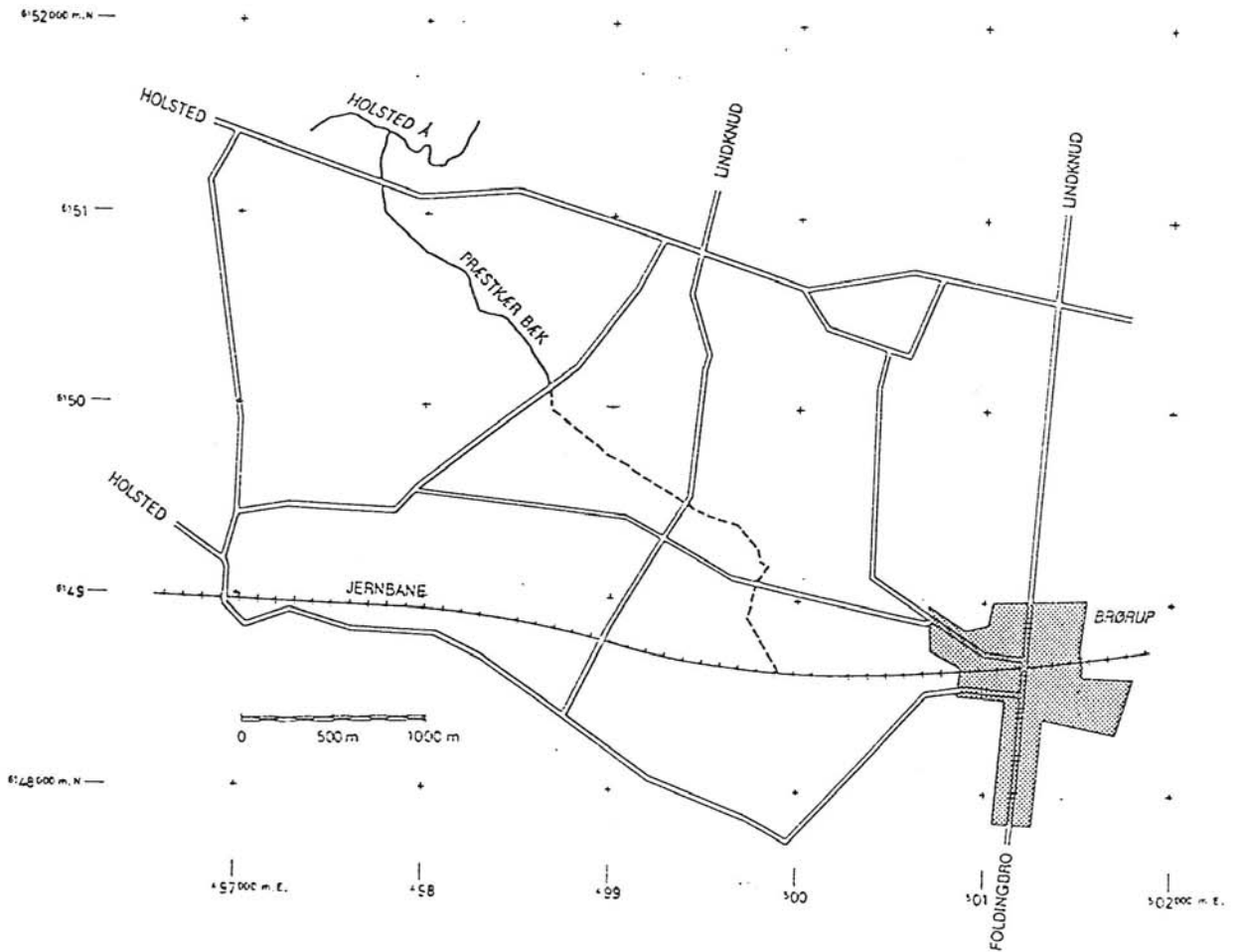
- Recipientkvalitetsplanlægning
- Fredningsplanlægning
- Landbrugsplanlægning
- Vandindvindingsplanlægning

Denne planlægning, lov nr. 302 af 9. juni 1982 om vandløb og miljøstyrelsens cirkulære af 26/2 1985 danner baggrund for de forhold, der skal tilgodeses i regulativet.

2. VANDLØBETS BELIGGENHED

Præstkær bæk begynder som offentligt vandløb ved jernbanen vest for Brørup by og forløber i nordvestlig retning til udløbet i Holsted å syd for Gravengård.

Vandløbets længde er 3946 m, hvoraf de 2100 øverste meter er rørlagt.

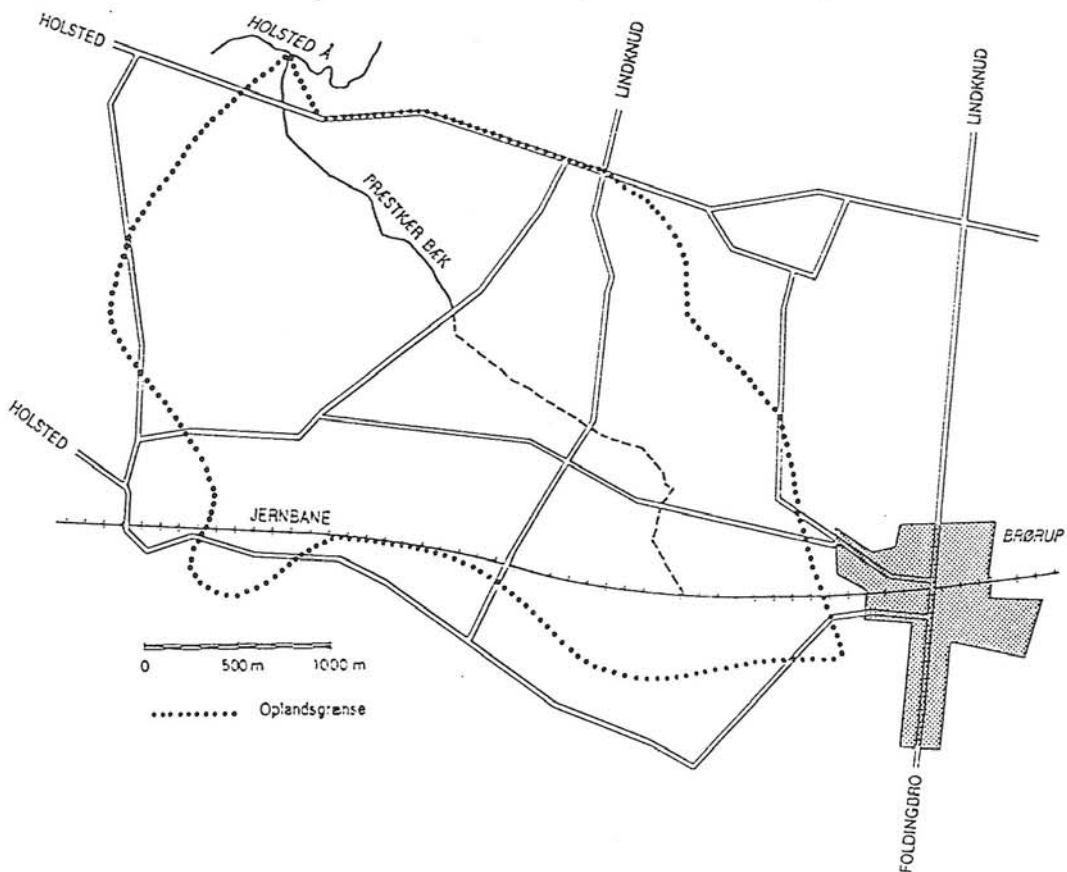

3. OPLANDET

Præstkær bæk har et topografisk opland på 7,4 km² ved udløbet i Holsted å. Oplandets udstrækning er angivet på nedenstående oversigtskort.

Den overvejende del af arealerne i oplandet er i landbrugsmæssig drift (81,3 %), 11,9 % er skov, 2,9 % ligger i græs og 3,9 % er befæstede arealer.

Overfladejorden i området består ifølge arealdata-kontorets jordklassificeringskort overvejende af grovsandet og grov lerblandet sandjord på en underbund af smeltevandssand.

4. DET PLANMÆSSIGE GRUNDLAG FOR REGULATIVET

I henhold til § 9 i bekendtgørelse nr. 49 af 15.02.1985 om regulativer for offentlige vandløb skal der i det følgende redegøres for de planer m.v., som har dannet grundlag for nærværende regulativ.

4.1 Recipientkvalitetsplanen

4.1.1 Målsætning

Ifølge Ribe amtskommunes forslag til recipientkvalitetsplan af oktober 1986 er:

Præstkær bæk's åbne strækning målsat som B₁-vandløb (Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk). Målsætningen er ikke opfyldt i den øvre del, hvor vandkvaliteten ikke er tilfredsstillende. Den dårlige vandkvalitet skal henføres til udledninger fra spredt bebyggelse.

Den rørlagte øvre strækning er ikke målsat.

4.1.2 Okker

Vandløbet er beliggende udenfor okkerpotentielle områder, men noget okkerbelastet i h.t. recipientkvalitetsplanen.

4.1.3 Spildevand

Vandløbet belastes gennem diffuss afstrømning fra veje og spredt bebyggelse. Den dårlige vandkvalitet (kvalitet III) tilskrives udledninger fra spredt bebyggelse, et forhold der bør undersøges nærmere.

4.2 Øvrige regionale sektorplaner

4.2.1 Fredningsplan

Vandløbet er omfattet af Naturfredningslovens § 43, hvilket medfører at ændringer af vandløbets åbne forløb skal godkendes af amtskommunen. Hede- og mosearealer langs vandløbet er omfattet af samme lov, og opdyrkning vil efter hidtidig praksis næppe tillades.

4.2.2 Jordbrugsplan

Vandløbet gennemløber et areal der i h.t. amtsrådets landbrugsplanlægning er et naturområde. I naturområder er naturbeskyttelsesinteresserne et primært udgangspunkt for arealanvendelsen, men her er også jordbrugsinteresserne væsentlige.

4.2.3 Vandindvindingsplan

Jævnfør amtsrådets planforslag af maj 1984 skal vandindvindingsboringer placeres mindst 300 m fra vandløb. Afstanden kan nedsættes under særlige omstændigheder.

Vandindvinding til erhvervsformål tillades normalt udenfor vandværkernes kildefelter under forudsætning af, at indvinding ikke medfører uacceptabel reduktion af vandføring i vandløb eller grundvandssenkning i vådområder.

5. VANDLØBETS DIMENSIONER OG VANDFØRINGSEVNE

5.1 Datagrundlag

Vandløbet er opmålt af Hedeselskabet i Varde, og der er udført målinger af vandstand og vandføring til fastlæggelse af de eksisterende forhold.

Nærværende regulativ sikrer, at de bestående afvandingsmæssige interesser i al væsentlighed tilgodeses, idet det bygger på de eksisterende forhold, fastlagt ved opmåling og ved observationer af vandstand og vandføring fra sommeren 1987 til foråret 1988.

På baggrund af opmålingen og målingerne af vandstand og vandføring i vinter/forårsperioden er vandføringsevnen beregnet i en række stationer ned gennem vandløbet. Stationerne er valgt, så de tilsammen beskriver vandløbets vandføringsevne, som den var foråret 1988.

Registreringen og opmålingen af rørbroer i vandløbet har vist, at enkelte rørbroer vil give anledning til stuvning og oversvømmelser ved store afstrømninger. Hvilke rørbroer, det drejer sig om, fremgår af afstrømningskurverne på længdeprofilerne.

5.2 Fastlæggelse af krav til vandløbets vandføringsevne og/eller skikkelse

Med baggrund i de miljømæssige krav, der stilles til vandløbet, har vandløbsmyndigheden besluttet, at vedligeholdelsen af vandløbet skal styres efter krav til vandløbets vandføringsevne.

På rørlagte strækninger er det ikke praktisk muligt, at styre vedligeholdelsen efter krav til vandføringsevnen, hvorfor disse vedligeholdes efter behov.

Vedligeholdelse i form af grødeskæring sker efter miljøvenlige principper i en strømmende med fastlagt bredde.

For den åbne del af Præstkær bæk har vandføringsvnen vist sig så god, at risikoen for oversvømmelser langs vandløbet er meget ringe. I konsekvens heraf har vandløbsmyndigheden besluttet, at strækningen skal friholdes for ordinær terminsbestemt vedligeholdelse.

I forbindelse med regulativets næste revision vil vandløbsmyndigheden overveje, hvorvidt denne stræknings vandføringsevne er reduceret væsentligt, og i givet fald fastsætte krav til vandføringsevnen.

For nærmere gennemgang af de tekniske vurderinger henvises til den tekniske redegørelse, bilag 2.

6. KONSEKVENSER AF VANDLØBETS FREMTIDIGE VEDLIGEHOLDELSE I
RELATION TIL VANDFØRINGSEVNE OG DE MILJØMÆSSIGE KRAV TIL
VANDLØBETS FYSISKE TILSTAND

De i regulativet fastlagte vedligeholdelsesbestemmelser sikrer, at vandløbets vandføringsevne normalt ikke vil forringes væsentligt i forhold til nu - samtidig med, at de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten fastlagt i medfør af recipientkvalitetsplanen er tilgodeset, jfr. vandløbslovens § 1.

6.1 Sommervandføringsevnen

Jordbrugets afvandingsinteresser tilgodeses ved en miljøvenlig, behovsbestemt grødeskæring, idet der perioden igennem holdes en grødefri strømmende af en given minimumsbredde. Derved sikres en konstant god vandføringsevne.

De miljømæssige interesser tilgodeses ved, at noget af grøden bibeholdes ved grødeskæringen, således at der sikres en vis vandstand ved små vandføringer.

De forholdsvis lave sommervandstande vil tillige med beskygningen fra bredvegetationen begrænse grødeudviklingen i vandløbet. Ved større vandstandsstigninger i sommerperioden skønnes den begrænsede grødeudvikling ikke at medvirke til så kraftige opstuvninger af vandet, at der indtræder fare for oversvømmelse langs vandløbet. Grødeskæring skal dog iværksættes, når vandløbsmyndighedens almindelige tilsyn med vandløbet viser, at strømmenden er blevet smallere end tilladt i regulativet.

7. FORELIGGENDE KENDELSER, OVERENSKOMSTER O.L. LANGS VANDLØBET

- Landvæsensnævnskendelse af 24.02.1953 vedrørende vedligeholdelse af vandløbet.
- Landvæsenskommissionskendelse af 25.05.1953 vedrørende stadfæstelse af landvæsensnævnskendelse af 24.02.1953.
- Landvæsennævnskendelse af 10.09.1959 vedrørende udledning af spildevand fra Kirkehuset ved Brørup kirke til Præstkær bæk.
- Landvæsennævnskendelse af 04.08.1961 vedrørende afvanding af Damgårdvej.
- Landvæsennævnskendelse af 05.02.1962 vedrørende fælles rørledning over matr. nr. 10 Surhavegård, Brørup sogn.

TEKNISK REDEGØRELSE

Bilag 2 til regulativ for
Præstkær bæk

Hovedopland 3500 omfattende
Sneum å-systemet

Afstrømningsområde 35.25

Kvl.nr. 35.25.01 Præstkær bæk

BRØRUP KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Datagrundlag	4
2.1	Opmåling	4
2.2	Vandføringsmåling	4
2.3	EDB-behandling	4
2.4	Karakteristiske afstrømninger	6
3.	Bestemmelse af vandføringsevnen i Præstkær bæk	7
3.1	Vandspejlsberegninger	7
4.	Grundkurver	9

1. INDLEDNING

Til brug ved opstilling af krav og vurdering af de afvandingsmæssige konsekvenser i forbindelse med udarbejdelsen af et regulativ, der baseres på krav til vandløbets vandføringsevne, er det nødvendigt at foretage en del tekniske beregninger og vurderinger.

I dette bilag gennemgås de tekniske forudsætninger der er opstillet, specielt i forbindelse med udarbejdelsen af kravene til vandføringsevnen i vandløbet.

Bilaget indeholder endvidere en nærmere beskrivelse af vandløbets opmåling og EDB-arbejdet.

2. DATAGRUNDLAG

2.1 Opmåling

Vandløbet er opmålt af Hedeselskabet i Varde i sommeren 1987.

Der er foretaget tværprofilopmåling for hver ca. 100 m, desuden er der opmålt tværprofiler i forbindelse med broer og stemmeværker.

Ialt er opmålt:

27 profiler for Præstkær bæk.

2.2 Vandføringsmåling

Der er udført vandstands- og vandføringsmålinger med henblik på beregning af vandløbets vandføringsevne.

Der er nedsat 5 vandstandsskalaer med ca. 500 m's mellemrum, og der er udført 5 målerunder omfattende aflæsning af alle vandstandsskalaer og måling af vandføring på 1 skalastation.

Måling af vandstand og vandføring blev gennemført følgende dage: den 27.04.1987, den 11.08.1987, den 20.08.1987, den 26.01.1988 og den 25.02.1988.

Som følge af den naturlige variation i vandføringen giver de enkelte målerunder kun et øjebliksbillede af vandstands- og afstrømningsforhold i vandløbet.

2.3 EDB-behandling

Datamaterialet er indkodet i Hedeselskabets EDB-system og herefter anvendt til udtegning af længde- og tværprofiler samt beregning og udtegning af vandføringsevnekurver m.v.

Tværprofiler forefindes hos vandløbsmyndigheden.

Resultaterne af målerunderne fremgår af tabellen side 5.

Præstkær bæk

Data serie	Station (m)	OBS VASP Kote m	OBS vandf l/s
27.04.87	2106	38,56	
	2540	35,47	
	2890	33,76	
	3134	32,61	
	3838	28,30	39
11.08.87	2106	38,60	
	2540	35,51	
	2890	33,82	
	3134	32,63	
	3838	28,32	71
20.08.87	2106	38,56	
	2540	35,47	
	2890	33,76	
	3134	32,61	
	3838	28,30	50
26.01.88	2106	38,64	
	2540	35,54	
	2890	33,88	
	3134	32,69	
	3838	28,34	167
25.02.88	2106	38,62	
	2540	35,51	
	2890	33,84	
	3134	32,66	
	3838	28,33	108

2.4 Karakteristiske afstrømninger

Til brug for den senere omtalte vurdering af, hvor højt vandspejlet vil kunne komme ved store afstrømninger, er nogle karakteristiske afstrømninger bestemt:

Vinter 10 års maksimum:

Den afstrømning, som vinterens største døgnmiddelafløb overstiger hvert 10. år, i gennemsnit over en lang årrække.

Vinter medianmaksimum:

Den afstrømning, som vinterens største døgnmiddelafløb overstiger hvert andet år, i gennemsnit over en lang årrække.

Års middel:

Den gennemsnitlige døgnafstrømning målt over et år.

10% og 90% fraktilen svarer til henholdsvis 60% og 140% af middel.

For mindre oplande kan der være en ikke uvæsentlig forskel mellem døgnmiddel og momentanmaksimum, således vil momentanmaksimum ofte være 20-40% større end de anførte værdier, som svarer til døgnmidler.

De karakteristiske afstrømninger er fundet ved sammenligning mellem de målinger, der foreligger for målerunderne i Præstkær bæk og data for målestation 35.03 Sneum å.

For Præstkær bæk er fundet:

Vinter 10 års maksimum	85 l/s/km ²
Vinter medianmaksimum	55 l/s/km ²
Årsmiddel	12 l/s/km ²

3. BESTEMMELSE AF VANDFØRINGSEVNEN I PRÆSTKÆR BÆK

Et vandløbs vandføringsevne kan defineres som følger:

Ved et vandløbs vandføringsevne forstås den vandmængde, som vandløbet på et givet sted og tidspunkt kan transportere ved en given vandspejlshøjde.

Vandføringsevne kan illustreres grafisk ved en afbildning, der viser sammenhængen mellem vandstanden i vandløbet og den tilhørende vandføring.

Vandløbets vandføringsevne afhænger af vandløbets geometri (tværprofil og længdeprofil) og af vandløbsbundens ruhed (bundmaterialets beskaffenhed og grødemængder).

På strækningerne opstrøms rørbroer og rørlagte strækninger, vil der ved store afstrømninger ske en opstuvning.

3.1 Vandspejlsberegninger

Ved opstilling af vandføringsevnekurver er der udført en række vandspejlsberegninger med Hedeselskabets stationære strømningsmodel VASPBØR.

De hydrauliske beregninger foregår som stykkevis beregninger efter Manning-formlen, idet der anvendes modstandsradius i stedet for hydraulisk radius.

I modellen indgår et (Manning-tal), også kaldet M. M er en koefficient som afhænger af modstanden fra vandløbets bund og sider. M er stor, hvor modstanden er lille, medens M er lille, hvor f.eks. store sten og grøde giver ekstra modstand mod strømning. M's værdi er fastlagt ved beregninger på grundlag af observationer af vandstand og vandføring. Manningtallet rummer, ud over den egnelige ruhed, også bidrag, som skyldes, at vandløbets geometri altid vil være væsentligt mere kompliceret end en opmåling kan udtrykke.

Typiske værdier på M er 60-80 i betonrør, 25-35 i grødefri vandløb og 5-20 i vandløb.

M har enheden $m^{1/3}$ /s.

Der er for vandløbet udtegnet længdeprofil med indtegnet beregnet vsp. for vinter 10-års max. (85 l/s/km^2), vintermedianmaximum (55 l/sek/km^2) og årsmiddel (12 l/s/km^2).

De bestemte Manningtal fastlægger sammen med vandløbets geometri den vandføringsevne, der er i Præstkær bæk i en vintersituation med ringe grødebevoksning.

For Præstkær bæk's åbne del er hældningen så stor, at risikoen for aflejring er lille.

Da vandføringsevnen i de opmålte profiler er god og altså ikke forventes forringet, er der for vandløbet ikke opstillet krav til vandføringsevnen.

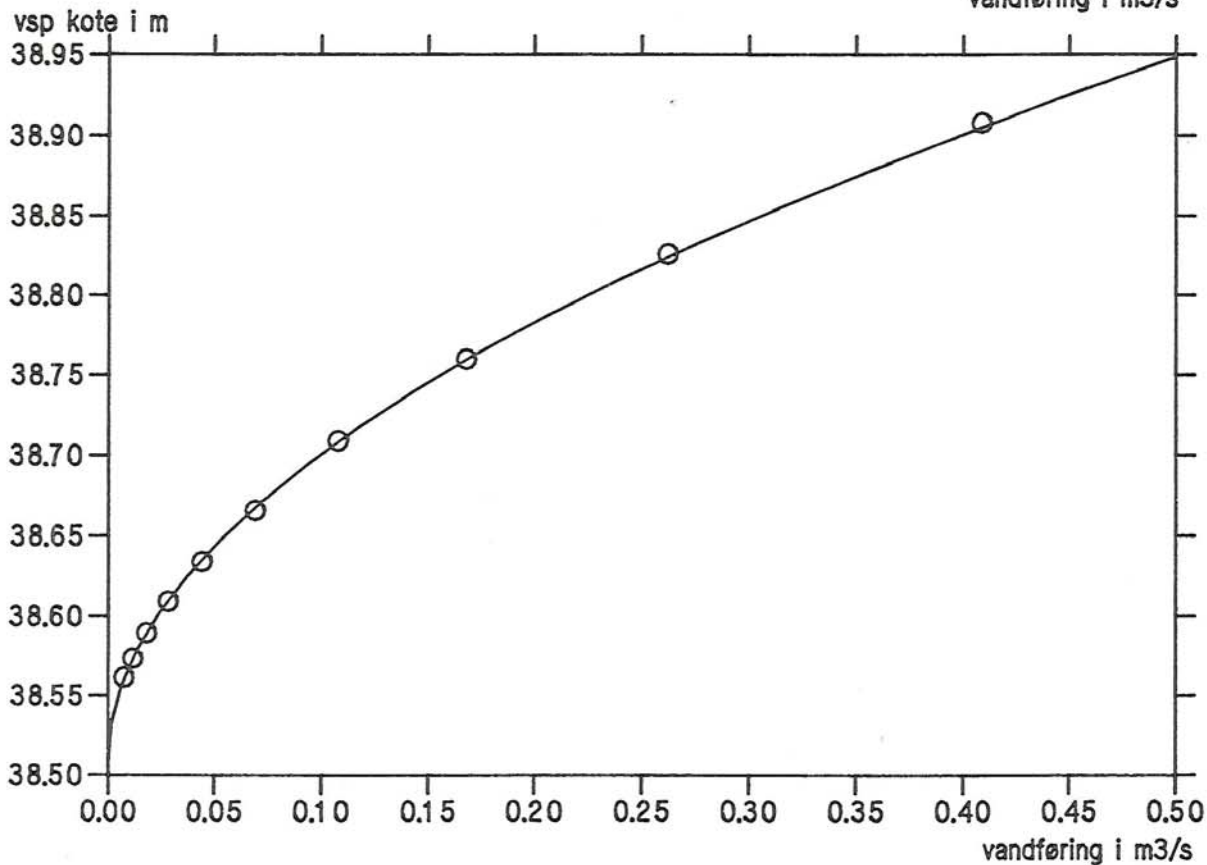
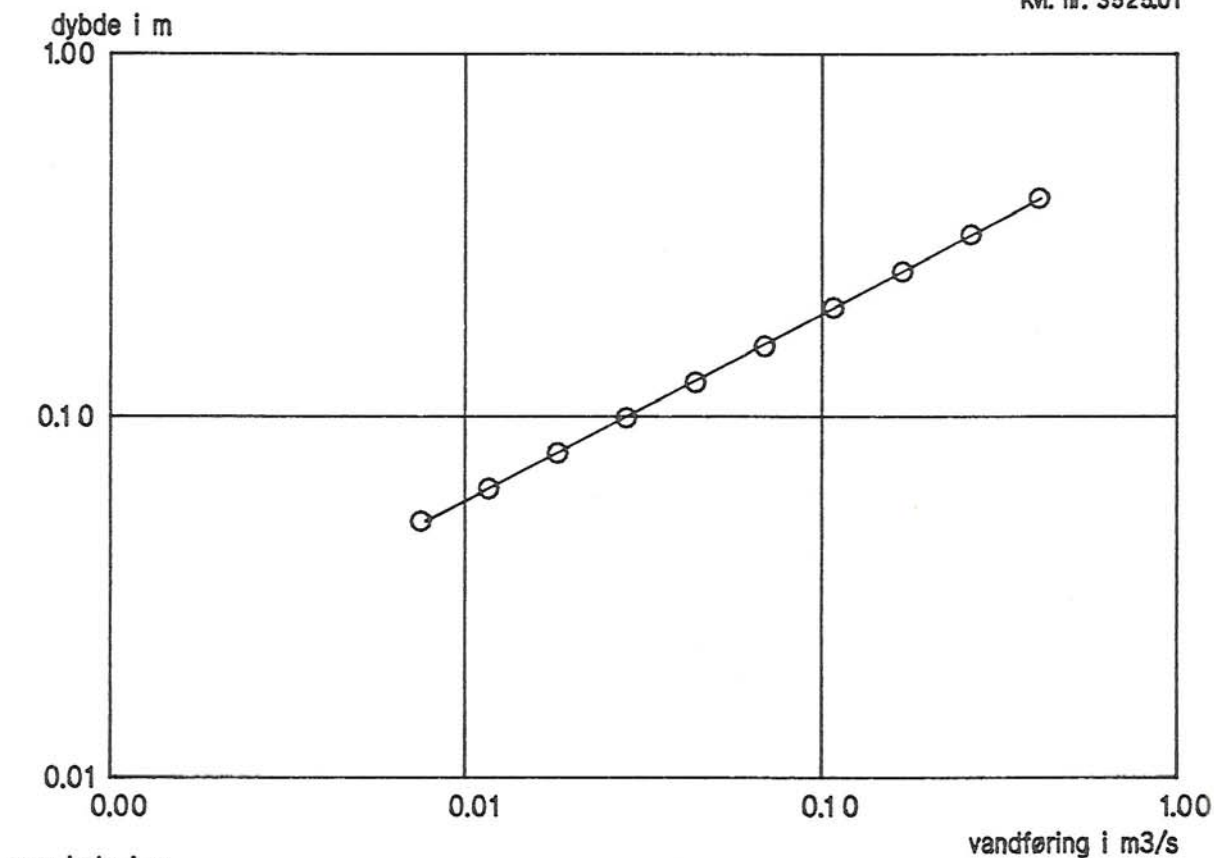
4. GRUNDKURVER

I det følgende afsnit er for vandløbet, som skal vedligeholdes på basis af vandføringsevnen, vist de beregnede grundkurver, baseret på målerunden den 26.01.1988 korrigeret med hensyn til Manning-tallene.

Beregnete qh-kurver PRÆSTKÆR BÆK

St. 2106.

Kvl. nr. 3525.01

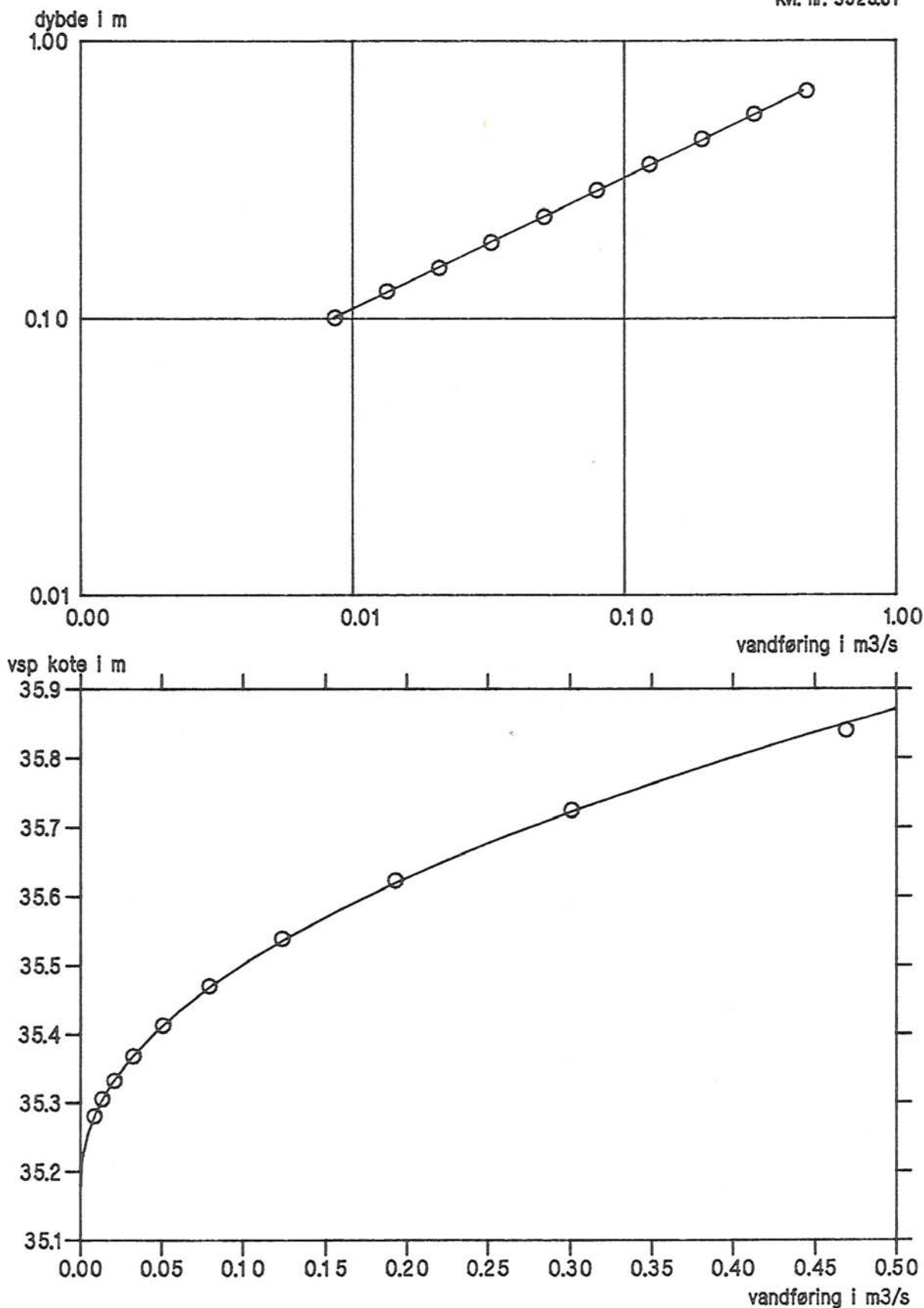

○ vandf = $247 * (vst - (38.51)) ** 1.936$

Beregnete qh-kurver PRÆSTKÆR BÆK

St. 2540.

Kvl. nr. 3525.01

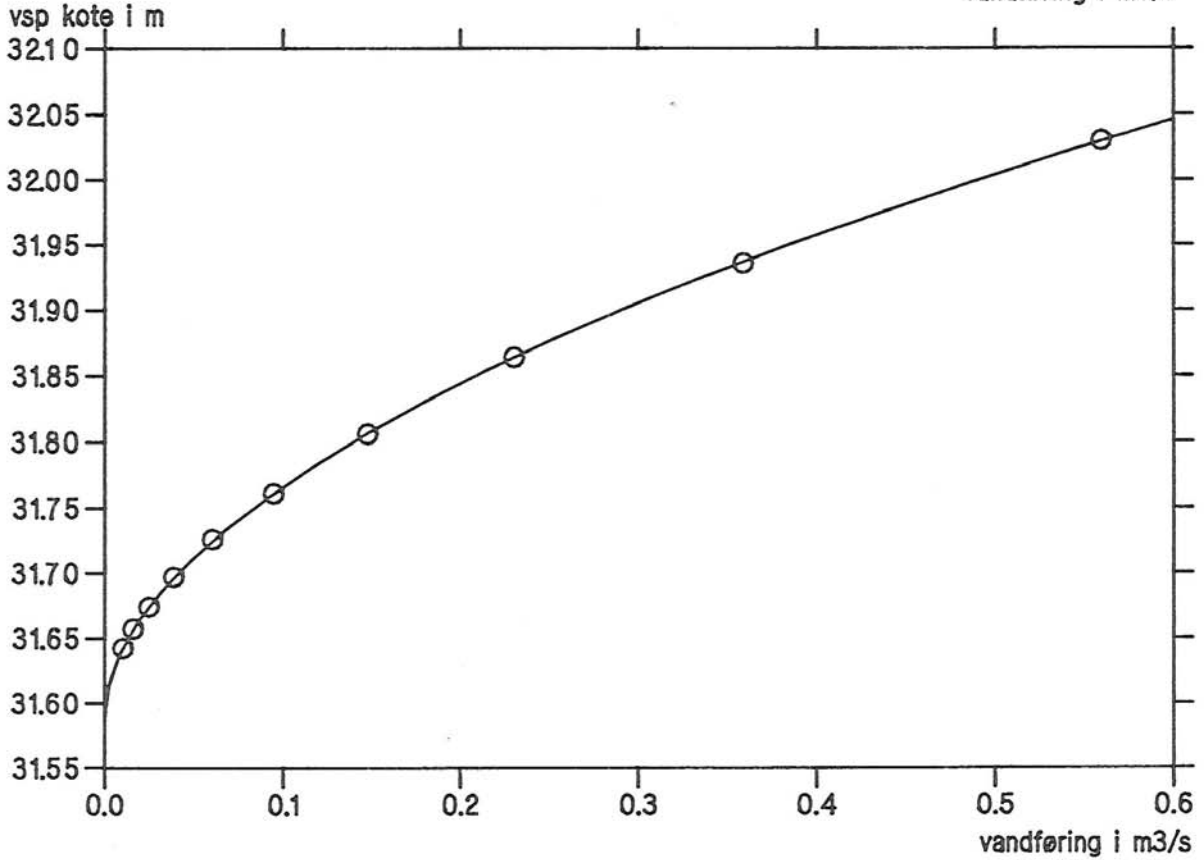
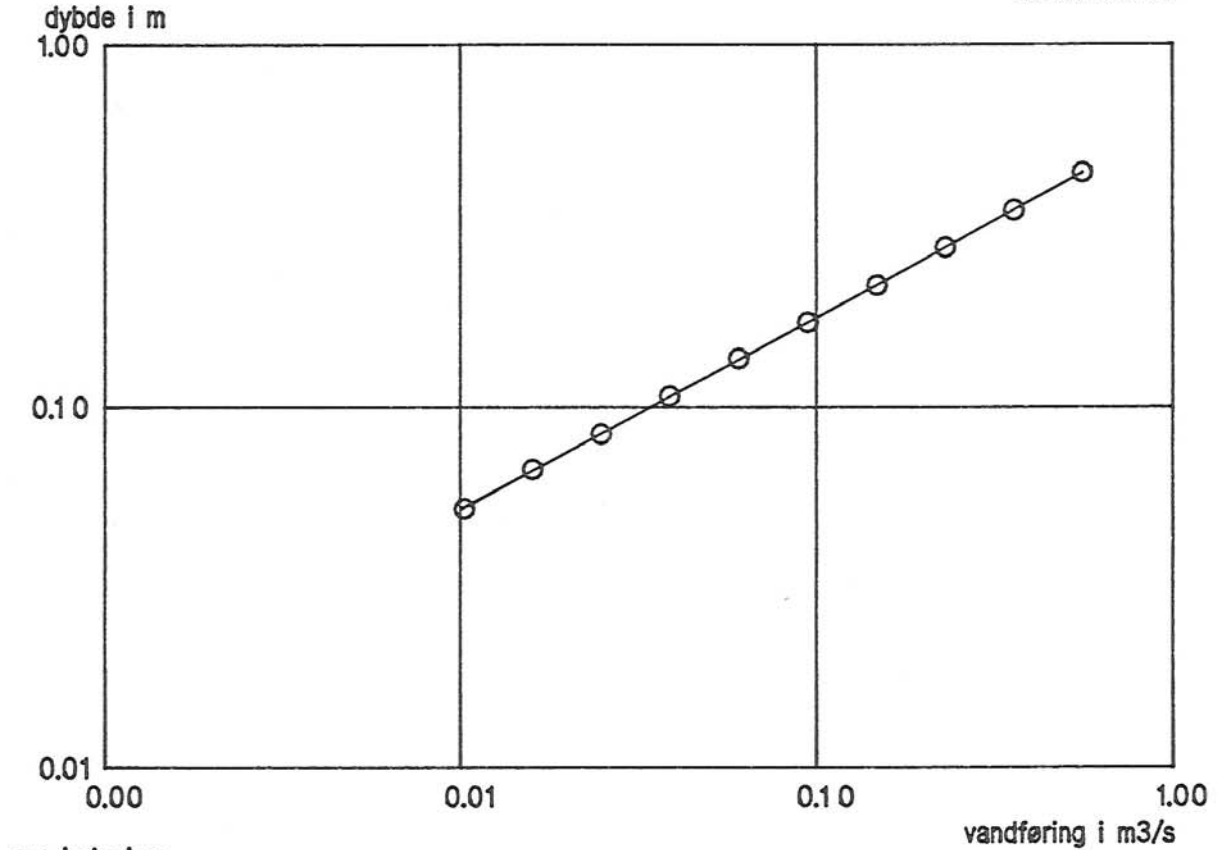

○ vandf = $1.09 * (vst - (35.18)) ** 2107$

Beregnete qh-kurver PRÆSTKÆR BÆK

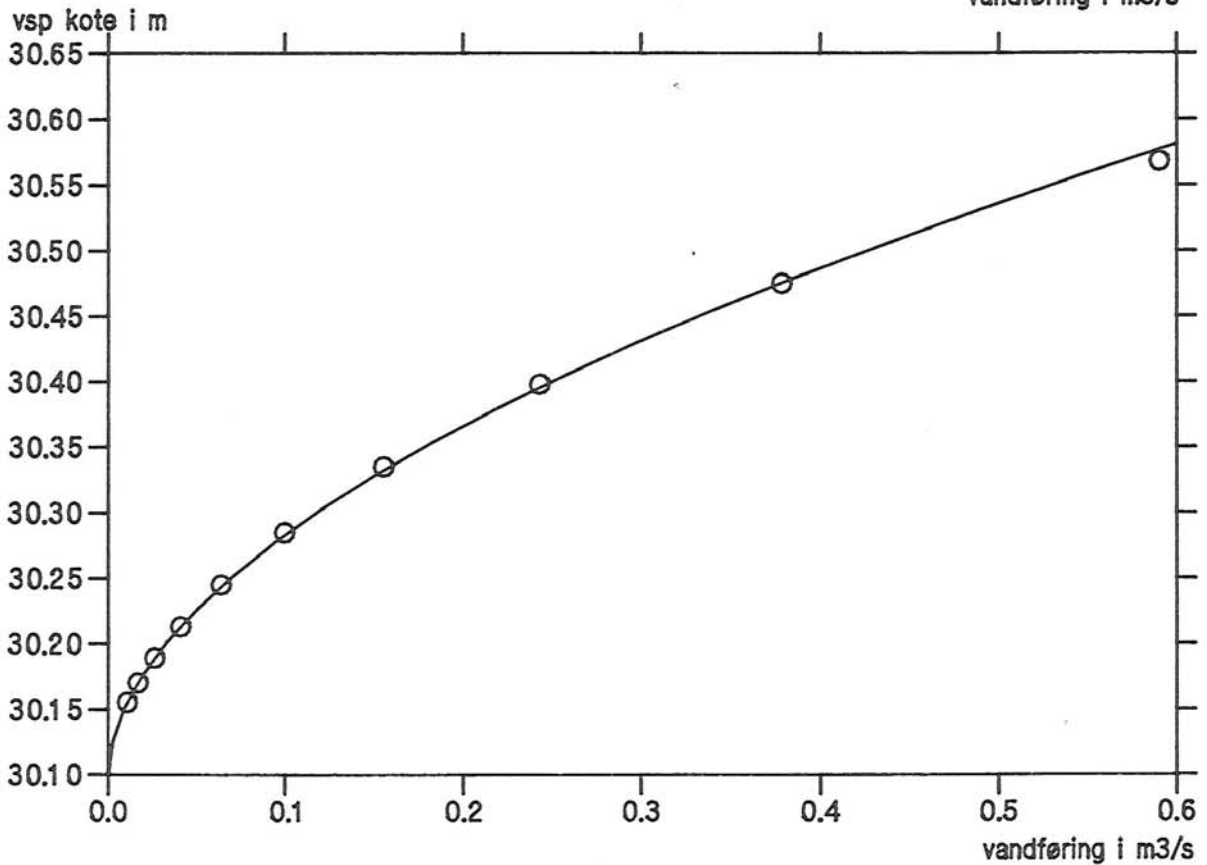
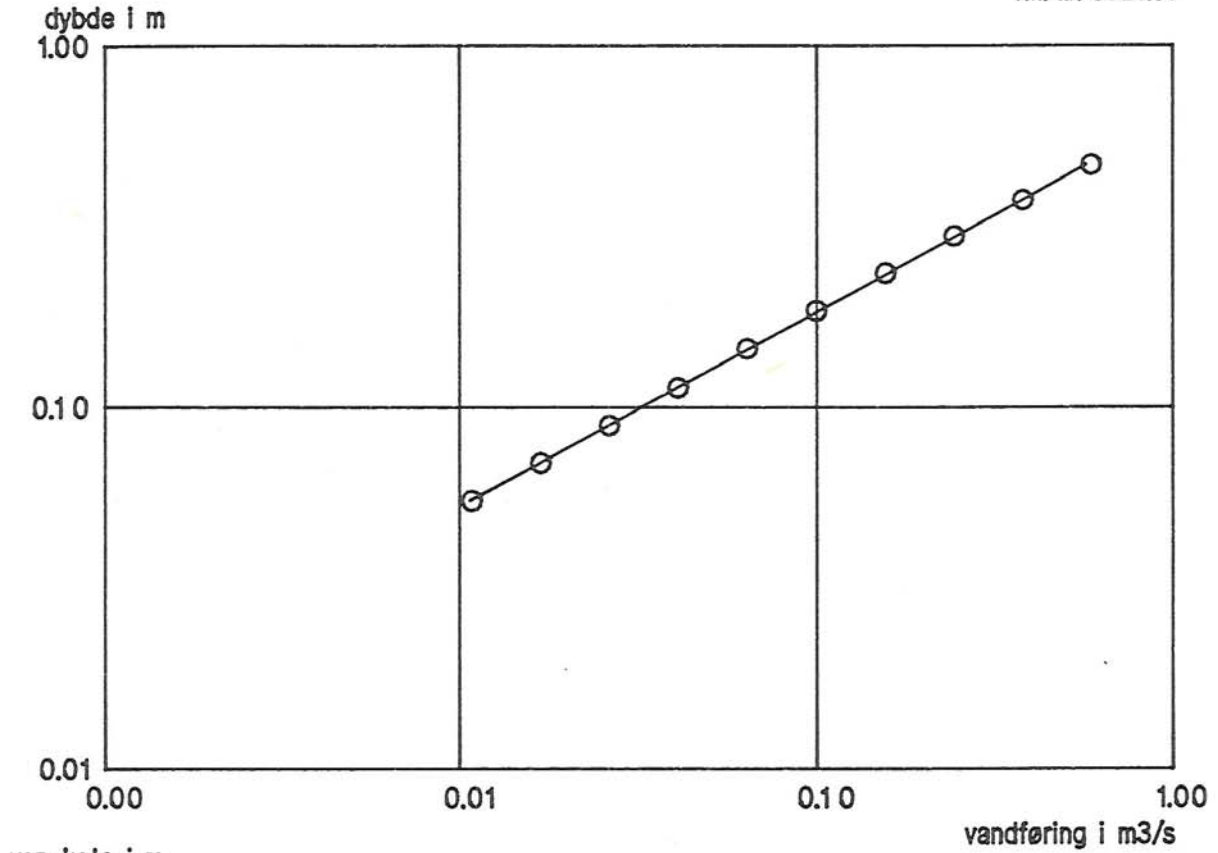
St. 3196.
Kvl. nr. 3525.01

○ vandf = $2.63 * (vst - (31.59)) ** 1.882$

Beregnete qh-kurver PRÆSTKÆR BÆK

St. 3520.
Kvl. nr. 3525.01

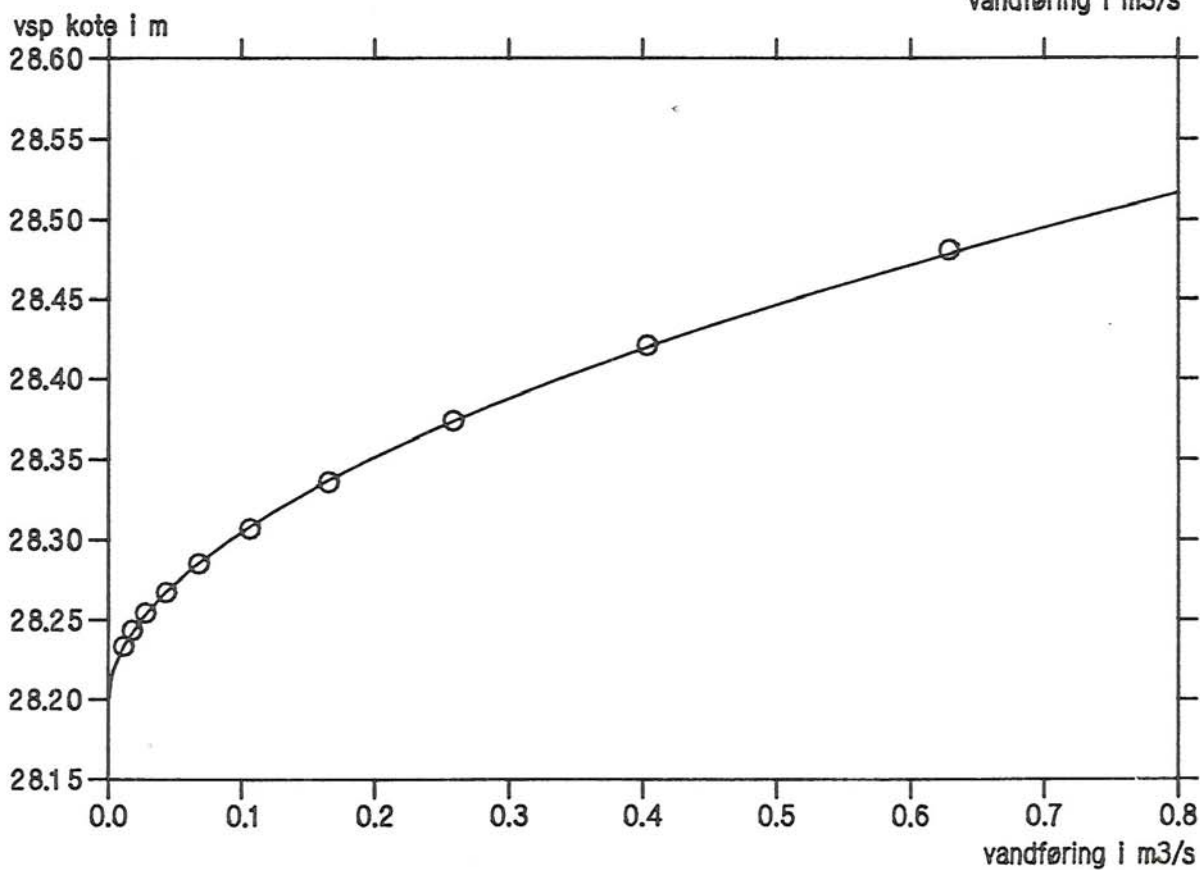
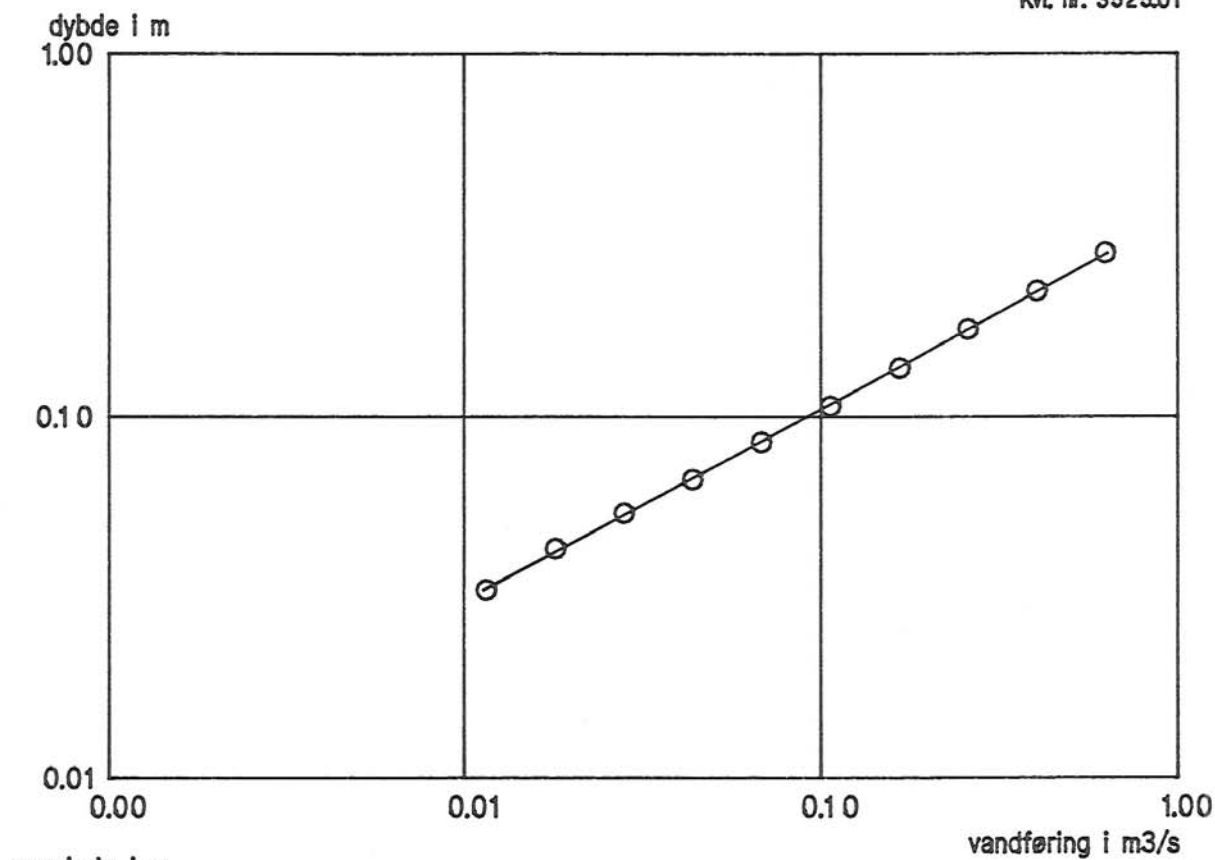

○ vandf = $2.33 * (vst - (30.10)) ** 1.856$

Beregnete qh-kurver PRÆSTKÆR BÆK

St. 3834.

Kvl. nr. 3525.01

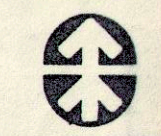
○ vandf = $6.97 * (vst - (28.20)) ** 1.882$

Nærværende vandløbskort er et opfotograferet "4 cm. kort", suppleret med stationering, matr. nre. m.v. De matrikulære forhold er ikke berigtiget efter vandløbsregulering o.l. Matr. nre er påført som forholdene fremtræder i marken sammenholdt med T.A. kort, dateret 01.76.

Udgivet af Brørup kommune med Geodetisk Instituts tilladelse (A 86). Copyright.

- 3d SIGNATURER:
- Matr. nre.
  - Sogneskel
  - Blindt skel
  - St. 311 Stationering
  - 2 ■ Skalapæl

HEDESELSKABET		Dalgasvej 35 6800 Varde	
Grundforbedringsafdelingen Varde kontoret		Telefon 05 22 17 44	
Sag	Vandløbsregulativer - Brørup kommune		Sag nr 88 006
Emne	Præstvær bæk - Plankort		Mål 1:4000
Dato 27.01.89	Goikendt <i>[Signature]</i>	Sagsbehandler J.M.	Tegnet K.J.
		Rettet	Bilag